

Передплата
«РУСЛАНА» виходить
 в Австрії:
 за чотири роки . . . 30 пер.
 за рік . . . 10 пер.
 за чверть року . . . 5 пер.
 за місяць . . . 1-70 пер.
 За границею:
 щорічний рік . . . 16 рублів
 або 36 франків
 за рік . . . 8 рублів
 або 18 франків
 Поодинокі числа по 10 сот.

РУСЛАН

«Кришеш ми очі і думу ми виласи: а не возьмеш милоста і віри не возьмеш, бо руске ми серце і віра руска» — З Руславогих псалмів М. Шашкевича.

Виходить у Львові що день крім неділі і руских свят о 5½ год. пополудні.

Редакция, администрация і експедиция «Руслана» під ч. 1. п. Дембровського (Хорунщини). Експедиция місцева в Агенції Соколовського в пасажі Гавсмана.

Рукописи звертає ся лише на попереднє застереженє. — Рекламация неопечатаніє вільні від порта. — Оголошеня звичайні приймають ся по ціні 20 с. від стрічки, а в «Надсланим» 40 с. від стрічки. Подяки і приватні донесеня по 30 сот. від стрічки.

Рік 1907 в нашій народній житю.

(Дальше).

Бєтвованє окремого московского клубу з пяти послів в державній радї є в значній часті наслідком довголітних консолідацій народовців з москвофілами, чим піддержувано неясність нашої народної ідеї в широких верствах народних, котрі не могли наглядно зрозуміти, що ті кандидати, яких они вважали Русинами, опісля можуть заявити себе Москалями. Се є лише наглядним доказом малосвідомости національної наших широких верств народних, а консолідація на всякий спосіб до проясненя сеї свідомости не причиняла ся, але навпаки її затемнювала. Тепер неоден з руских політиків, що прикладав руки до консолідації, що заманював ся надією знищити сим способом москвофільство у нас, зрозумів по невчасї, що консолідаційними змаганнями якраз скріплено москвофільство і пособлено єму тим способом здобути аж пять мандатів.

Подібну консолідацію бачимо від 1898. р. на основі суспільній, між націонал-демократами, котрі такий прапор вивісили замість давного народовецького і зляли ся з радикалами давнішими (д-ром Окуневским, др. Евг. Левицким, Будзиновским, д-ром Охримовичем), а тепер консолідуєть ся з радикалами д-ром Бачиньским, Трильовским, Лагодиньским, які виразно признають себе соціалістами (до сего ми ще повернемо в дальших наших виводах). З сего також вийде на наш погляд в дальшій будучинї не мала шкода для руского народа, що доси стояв на основах християнських, котрого інтелігенцію представляє всеж таки головнє духовенство. Як під покришкою консолідації москвофіли кріпили ся і в широких верствах народних розповсюджували свої баламутні погляди національні про одну велику Русь по Камчатку, про царо- і православїє, так радикали, котрі вже тепер (як се дальше викажемо) виступають яко соціалісти, користуючись союзом з націонал-демократами, будуть щораз більше в народї сіяти соціалістичні засади і змагання, а се певно не вийде на добро нашому народови, котрий є майже виключно хліборобский. На се ми звертаємо задалегідь, тепер лише мимоходом, бачність наших керманичів політичних. Як они думали консолідацією знищити москвофільство, а тим лише єго скріпили і розширили, так подібні наслідки може потягнути за

собою та спілка з радикальним і соціал-демократичним сторонництвом, котрі тепер вже навіть що до назви починають сходити ся разом. Що вплив сей радикально-соціалістичних послів руских і їх сторонництва відбив ся вельми могутно на рускім клубі, бачимо в тім, що руский клуб всіми силами змагав до союзу з соціалістичним сторонництвом і з вольнодумцями німецькими.

Що радикальне сторонництво почуває ся зовсім самостійним організмом в рускім клубі і не думає вязати ся єго тактичними і політичними засадами, може послужити доказом сего музика заїнтована д-ром Трильовским, котрій опісля націонал-демократичні послї були приневолені для солідарности вторувати, або і буча викликана недавно д-ром Бачиньским, за котру відтак президія руского клубу була приневолена на всі боки перепрошувати. Такі вічеві пориви молодих послів утрудняють вельми роботу і реальні успіхи витравніших політиків руского клубу, а як N. fr. Presse, так і Arbeiter Ztg, котрі відносили ся перед тим прихильно до руских послів, зазначили се зовсім виразно після бучі д-ра Бачиньского, що руский клуб втратив симпатії, які спершу мав в посольській палаті і опинив ся на самоті.

(Дальше буде).

Політичний огляд.

Австро-Угорщина.

В Галичинї виборчий рух живо розпочав ся. Всякі еторонництва виступають з відозвами (не давно подали ми зміст відозви Народ. Комітету). Радикали видали окрему відозву в „Гром. Голосі“ і оголосили вже своїх кандидатів, котрих наводимо.

В радикальній відозві сказано між иншим:

„Панська Польща уживє всіх способів, щоби в сю важну хвилю дістало ся до сойму як найменше народних заступників, а вже з найбільшим завзятем виступить против кандидатам укр. радикальної партії, яка заступає найзавзятїше(?) інтереси українського народа і якої найбільше вороги нашого народу боять ся. Рука в руку з польськими панамі підуть зрадники українського народа — кацапи, які в порозумїю з польською шляхтою висунули своїх кандидатів навіть на таких повітах, де не мають ніякої надії вибрати свого посла. Очевидна річ, що кацапам розходить ся тільки о те, щоби розбити голоси українського народа так, як розбили його посольський клуб у парламенті — тим помочи польським па-

нам. З нашого боку мусять отже станути до виборчої боротьби против польських панів і кацапських зрадників — всі українські партії і весь робучий народ без ріжниць обряду і віри“.

Москвофіли числять на посередність виборів і небавом оголосять своїх кандидатів. Але й в польськім таборі вельми живий рух. Всеполяки видали також окрему відозву з підписом д-ра Гломбінського поза плечима Rady Narodowej, котра повинна займатися одноцілим переведенєм виборів польских в цілім краю. Отже ся відозва є прямим визванєм консерватистів, котрих всеполяки радї би лишити значіння і впливу, як се зробили в польськім колї держ. ради. Всеполяки домагають ся одвічальности намісника перед соймом, щоби тим способом довести вже до повного відокремленя Галичини. Але позаяк вибори відбувати ся будуть на основі давної ординації, отже можна напевно сподівати ся, що консерватисти здобудуть 80 мандатів і тим способом будуть мати в своїх руках долю виборчої реформи.

Б у д а п е ш т е н ь с к а місцева кореспонденція подає подробици про приготавлювану в міністерстві внутр. справ виборчу реформу. Виборче право має одержати всякий угорский горожанин з укінченим 24-им роком житя, що вмє по мадярски читати і писати. Набутих прав не нарушує закон, а хто на основі давного права виборчого мав се право, задержить єго і на дальше.

Окрім того мати муть виборче право і неграмотні угорські горожани, котрі платять установлений законом н а й м е н ш и й п о д а т о к. Не мають виборчого права карані за підбурюванє проти приватного майна, релігії, подружа і поодиноких верств суспільних. Право виборче виконує ся не тайно лиш прилюдно, голосує ся після окружних нотариятів. Роздїл нових округів приготавляє ся. Посольська палата може уневажнити мандат посла, котрий перед виборами виступав проти цілости краю або угорської народности, приватного майна, релігії або супружа. Мандат триває шість літ. Урядові дневники називають подані сею кореспонденцією постанови про виборчу реформу — видумкою.

Заграниця.

В Берліні соціалісти устроїли минувшої неділі за прикладом віденьских товаришів демонстрацію за загальним виборчим правом до пруского сойму. В Берліні того дня відбуло ся 8, в околиці 14 соціалістичних віч, на котрих ухвалено резолюцію за загальним правом виборчим. По вічу всі йшли до середини міста, щоби дістати ся перед королівський замок Unter den Linden. Приступ був всюди зачинений. Оксоло 50 60.000 соціалістів з співом соціалістичних пісень і окликами за загальним правом виборчим посували ся наперед

проти поліції. До союму, палати канцлера і королівської приступ був неможливий. Поліції повело ся около 8 відділів розігнати без труда. Але два вельми численні відділи, що йшли до замку, могла поліція лише з великим трудом відперти. В Leipzig і Friedrichstrasse прийшло до бійки, де кількох ранено.

По полудні почали товпи ще більше напливати а на п'яти або шести місцях дійшло до бійки, де кількох урядників і демонстрантів ранено. Товпа хотіла спинити їзду омнібусів і трамваїв, але безуспішно. Під вечер все втихомирило ся, але ще коло 8^{1/2} Unter den Linden знов счинило ся заворушене, в котрім увязнено кілька осіб. Побоюють ся нових демонстрацій і тому цісар Вільгельм не виїздить з замку, котрого пильнує сильна сторожа.

Сі демонстрації, як і передчасна виява становища пруского правительства в справі виборчої реформи захитали довіре цісаря до кн. Більова. Націонал-ліберали і поступовці думають виступити з парлам. більшости, а тим способом настало парламентарне пересилене, котре довело би до пересилена міністерского та імовірно до відпустки Більова.

З Царгорода наспівають вісти, що немічна Туреччина, котру собі звичайно легковажено, починає зброїти ся і громадити військові сили, так, що військо знаходиться на повній воєнній стопі. Сим бажає Туреччина заявити, що она сама хоче зробити лад в Македонії. Сі приготування є отже вимірені головно проти Австрії і Росії. Туреччина опирає ся реформі судівництва а також не хоче продовжити мандатів скарбової і жандармської служби. На случай якого заколоту в Європі мала би Туреччина до розпорядимости значні воєнні сили.

В Марокку виринає нова гроза для європейского мира. Там усунено з престолоа султана Абдуль-Азиса а проголошено султаном Мулей-Гафід, котрий в своїм маніфесті заперечує угоду в Альджезірас уложену і проголошує сьвяту війну. Одначе в дипломатичних кругах уважають сі події радше вислідом анархії, як музманської загорілости. Від становища Франції супроти нового султана буде зависиме поступоване Німеччини. Міністер заграничних справ французский Пішон у Мадригі і нараджував ся там з іспанським правительством що до дальшого поступованя.

В справі реформи шкіл середних.

(Уваги і домаганя з кругів учит. серед. шкіл).

З Тернополя.

Справа реформи шкіл середних стала від довшого часу в нашій державі актуальною. Майже безупинно сходять ся різні анкети, відбувають ся конференції з родичами і веде ся розправа по часописях з питанем, як належить зреформуванати середні школи? Справою сею занялись ради шкільні і міністерство. На жаль у нашої суспільности справа ся дуже мало обговорювала ся публично, тому хочу отсим докинути кілька слів в сій переважній справі.

Школи середні потребують доконче реформи. Видимо се не тільки по хороших, в більшій часті нездарній суспільности, котра в практичнім життю та в бюрі далеко відбігає від ціли, яку мала надати їй школа, але се видимо також на самій молодежи нервовій, склонній до самоубийств, не рідко бродячій в полових злоусловинах. При тім всім релігійна че-

снота кидає в практиці чорну пляму на середне шкільництво.

Суспільність нарікає на учителів, котрі «палять» ту молодіж та на перетяжене єї домовою працею. З другої сторони учительство рівнож нарікає на якість молодежи, переповнене клас, превелику працю при поправі задач, яка зїдає всю енергію, ум і вільний час, який учитель повинен би обернути на своє дальше образоване, на тайні кваліфікації і т. п. Одним словом середня школа після сих закидів се «тіло в тісній шнурівці» а прецінь сама назва «гімназії» вимагає як раз чогось противного.

Простить мені Ви, читаюча суспільність, що не буду переходити всі найдивачнійші пляни, які появили ся хочби в краєвих часописях на відповідь, як зреформуванати середню школу, але обмежуючись місцем скажу, що ані перетворенє гімназії в рід просемінаря ані усуненє цілковите греки, як якийсь технік радить, ані доданє яко et caetera образованя гімназійальних варстатів ремісничих, ні інституція лікарів шкільних, ні скороченє годин шкільних о дрібницю 1000 годин (!) ні інші подібні «геніяльні» пляни не усунуть зла

Щоби дійти до доброї реформи, треба піддати строгій ревізії всі предмети, пляни і весь спосіб науки, котрі приписані для теперішньої середної школи. В тім згляді іменно представляє школа середна дійсно образ дуже ревного чоловіка, якого ревність однак не «по разуму».

Щоби не бути голословним, посилаю лише оттак: До чого приходить ся у нас, як практика наглядно учить, висчислюванє всіх правил етики християнської та рішенє соборів, коли той християнин-ученик не пізнає всесторонно пр. житий тих сьвятих, які виконуючи практично все, що велить богочестие і правила етики стали великими героями більшими від тих, які молодіж хочби на підставі біографій з літератур новочасних майже обожає.

Йдім дальше: До чого здасть ся наріканє на брак уваги на 5 або 6 год. шкільної науки, а з другої сторони на предовге і шкідливе сидженє дома над книжкою у слабших учеників або предовге волокитство по місті і підозрілих улицах у здібних учеників, коли не запровадимо 2 або 3-годинної ранної науки і 2 год. по полудневої? На що пр. мучити учеників в 20 віці наукою каліграфії майже примусово, наколи пишеш тепер машиною? Як будемо плекати у молодежи чувство естетичне і розбуджувати почутє краси в штуці, наколи наука рисунків не буде обовязковою? Чому вкінци ученик не відповівши в однім предметі має повторяти класу, хоч праця єго в інших предметах похвали гідна.

Все то питаня, о котрих поговоримо. Заким однак скажу остаточну мою гадку, яку реформу середньої школи уважаю відповідною, перейду кожний предмет науки, починаючи від науки релігії і викажу при тім слабї сторони науки сих предметів і якби сей предмет улєкшити.

Що до науки релігії, то сей предмет має у нас подекуди упривілейоване становище, хочби тому, що обсада становища катехита, підручники тої науки і пляни зависять від Консистерії. На жаль се кожний мусить признати, що сего предмету уділяє ся як раз найгірше. Майже не видно у нас академіка, який би вийшовши з середної школи, відбував практиці релігійні, навпаки не довго будемо ждати (коли не змінить ся у нас наука того предмету) а виділ теологічний, тепер уже дуже в повазі захитаний, буде виділений з факультетів університету а суспільність перейде до таких реформ, які перевело французске правитель-

ство. Причини таких невідрадних гороскопів треба шукати в науці релігії по середних школах.

(Дальше буде).

Листи П. Куліна до Ом. Партицького з літ 1866-8.

Подав

Кирило Студинський.

(Дальше).

IV.

Ви не уведомили мене, получили ли Ви два мои письма на Ваше имя гесомандирт, въ которыхъ были историческія изслѣдованія о XVI вѣкѣ. Это мнѣ необходимо знать, чтобы быть увѣреннымъ, что въ другой разъ не нужно писать того же самого.

Отъ Васъ не присылается газета гесомандирт. Получено одинъ только разъ.

Просилъ я, чтобы Вы адресовали на имя моего родственника, а вотъ Нѣмецко русскій словарь полученъ на мое имя. Не желая имѣть сношенія съ цензурой, я никогда его не возьму отъ Цензора.

Напишите гесомандирт на имя моего родственника отвѣтъ на это письмо самымъ краткимъ образомъ и не откладывайте одного дня.

V.

1868, марта 18. Варшава.

Когда будетъ хорошій случай, передайте мнѣ двѣ тетрадки стиховъ, писанныя не моею рукою, а также всѣ мои мелкія замѣтки изъ разныхъ читанныхъ мною книгъ и рукописей. (Польскихъ рукописей, списанныхъ въ Публичной Библиотекѣ, не присылайте). Тѣ стихи принадлежать тому же автору, которого исправленную мною думу теперь Вамъ посылаю, предоставляя Вамъ дѣлать съ нею, что угодно. Пусть ихъ въ печать безъ исправленія нѣтъ никакой возможности, потому что у этого господина рядомъ съ золотомъ навалено грязи и всякаго безобразнаго сору. Не всѣмъ говорите, отъ кого получена Вами эта рукопись, — только тѣмъ, которые знаютъ возможность довѣдаться въ типографіи.

Что за Страпонудъ хотите Вы издавать? Увѣдомьте немедленно, адресуя на имя моего родственника.

Мое положеніе все еще не опредѣлилось.

VI.

Веселили Вы мене, друже Омеляне, сповѣстивши про вчєвники. Дуже було бѣ добре, колибъ я хочъ на два тижні вирвався до Васъ та порадивъ ся зъ Вами вкупі про мову тихъ учєвниківъ. Тільки жъ не знаю, чи станєця такъ. До серпєня мушу сидіти у Варшаві, а тамъ уже — або вольний козакъ, або здобуду добрий заробітокъ. Ото жъ, козакуючи, змігъ би завітати до своїхъ галицькихъ родичівъ на пораду, а пийшовши зновъ на заробітки, не знаю, чи випрошусь тижнівъ на два погуляти по ширшому світові.

Про исторію словесности довго я думавъ. Се діло велике, хочъ би й мало написати. Та вже жъ наваживсь и маю вже початокъ нариса. Незабаромъ пришло. Коли що не вподобаєте, дакъ порадтеся укуі та й поприписуйте якъ знаєте. Quid potui feci, faciant meliora potentes.

Основу и все инше пішлемо куди треба, а якихъ приписокъ бажаєте, подайте намъ леестрикъ, то ми або самі напишемо, або здобуваємо де-які підрібки. Шкода, що я покинувъ на Україні свою бібліотеку, а тутъ не всего здобудешъ.

Коло складання читанки треба ходити зъ великою увагою. Такі писателі, якъ Падура, пошкодять молодому смакові учнівъ своєю польщиною, висловленою ніби по нашому. Найбільша для васъ, Галичанъ, річъ — визволитись изъ підъ лаяцької інтелігенції. Не знаю,

як ви собі в сему порадите, коли в самій комісії зверхність у васъ лаячка. Не забувайте, що всю книжку знати муть учні на пам'ять (я самъ, безъ усякого примусу и приводу, знавъ на пам'ять здоровенну христоматію въ гимназії), то вшкочите Ви імъ багато псевдо-українщиною! Коли не можна викрутитись відъ лаячкого пакиду, то допевняйтесь хочъ того, щобъ читанка була невеличка. Раявъ би я вамъ, Галичанамъ, також не дуже догоджувати землякамъ, наповняючи щедро читанку їхъ писателями. У Федьковича є дуже гарні вірші і проза, а в зновъ у ёго такі, що, радіючи ёго жъ славі, треба про нихъ мовчати. Більше хвали авторів з одного невеличкого твору, ніжъ зъ десятохъ, міжъ которими знайдецца смітте. Ну, та вже робіть, якъ знаєте и якъ зможете. Нехай вамъ Господь помагає!

Про вісти, які міні подано, не дбайте и на вістовщиків не вважайте, та й нікому не виявляйте. Хто не гараздъ робить зъ одного боку, той потрібенъ зъ другого. Мало на світі людей прихильнихъ до руського діла в Галиції; тимъ усякъ повиненъ про товариша говорити всюди, якъ найкраще, а на самоті отамане нехай зважує діло жорстоко, безъ найменшої втайки, якъ думає и що знає. Коли жъ піде колотнеча та язикованне по громаді, то й остатні прихильники руського діла занедбають ёго.

Незабаромъ писати му до Васъ пра годі.

Щиримъ серцемъ до Васъ прихильний
П. Кулішъ

Р. Б. 1868, мая 20
Зъ Варшави.

Р. С. Пора появили Топіръ — Гору, а найбільшъ передне слово. Коли не маєте що проти сего сказати, то звідсіля міні здавця, що пора. Нехай знають, що ваши не розуміють Україну. Є міжъ ними такі, що хотіли бъ знати хочъ и гірку правду про своє безголов'є на Україні, та ні звідкіля. Тимъ вони все озираюцца на той край, якъ на рідний; а імъ треба добре та добре зарубати, що тамъ одна рущина має будущину.

Биографію докінчайте, приписавши, що не сподівались, мовлявъ, одержати кінець рукописі черезъ невдужанне автора, то й мусили закінчити сь печатного зжерела, а теперъ подаємо всю річъ у просторі.

(Конецъ буде).

Новинки

— **Календар.** В п'ятницю: руско-кат.: Собор 70 ап.; римо кат.: Антонія пуст. — В суботу: руско-кат.: Навеч. Бог.; римо-кат.: Приски.

— **Для вдовиць і сиріт по священниках.** З Відня доносять, що на підставі цісарского розпорядження признано вдовам і сиротам по руских священниках підвишене емеритур о 50 процент дотеперішних поборів. Ся підвишка обовязує також на будуче.

— **Нові кандидати на соймових послів.** „Діло“ доносить, що в Дрогобиччині прийняли збори громадских делегатів кандидатуру п. Яця Олександровского, господаря з Ясенніцільної, в Ілківім повіті п. Антона Старуха, селянина з Бережницької вижної, в брідекім повіті о. Володимира Кальбу, пароха Соколівки, а в калускім повіті д-ра Івана Куровця, лікаря в Калуші. — З Болехова доносять нам, що в понеділок дня 20. с. м. о 12. год. в полудне відбуде ся там віче в цілі затвердження кандидатури о. Теодора Богачевского, пароха в Голіні на долиньскій повіт. — „Громадський голос“ оповістив отсей комунікат (дословно): Ухвали заряду української партії в Галичині з дня 9. січня 1808. На засіданні Заряду нашої партії постановлено між иншим затвердити отсей кандидатури до Союму: *Повіт Косів:* тов. Юра Соломіїчук-Юзенчук. *Повіт Коломия:* тов. Павло Лаврук з

Іспаса. *Повіт Снятин:* тов. Др. Кирило Трильовський, посол до державної ради з Коломиї. *Повіт Станиславів:* тов. Мартин Корольюк з Чернівца. *Повіт Бучач:* Др. Северин Данилович з Бучача. *Повіт Тернопіль:* тов. Павло Думка з Драгоманівки. *Повіт Товмач:* поручає ся до рішення делегатів судових округів: Тисьмениця і Отинія тов. Дра Івана Макуха з Товмача. *Повіт Самбір:* поручає ся тов. Івана Михаса з Ланович. *Повіт Надзірна:* радикальний кандидат (імя кандидата оголосить ся по рішеню делегатів). В *повітах Богородчан, Калуш і Городенка* стримує ся заряд до рішення аж до висліду нарад зборів делегатів; що до *повіта Перемішль* повзято пропозицію від переміських радикалів під розвагу, але децизію полишено на пізнійше.

— **Демонстрация проти нового бана хорватского.** Вчора на 2. год. по полудни заповіджено приїзд нового бана бар. Равха до Загреба. На дворець вийшли з міста тисячі народа. Поліція зачувала щось про демонстрацію, але не могла єї спинити, бо дорога з двірця до міста дуже довга. Дворець заповнив ся силою народа. Достойники, які вийшли на дворець, привитати нового бана, ледви могли перетиснути ся черезъ товпу. О год. пів до 3. начальник стайції повідомив зібраних достойників, що поїзд надходить. В тій хвили товпа переломала кордон поліції і дістала ся на перон і на залізничий шлях. Поїзд здержано перед дворцем. Коли поїзд станув, товпа почала свистати і кричати і виперла поліцію з двірця. Як лише бан появил ся, роздались голоси: геть з баном! геть зі зрадником! До бана приступив заступник бурмістра, аби его привитати, бо бурмістр подав ся до димісії, що би не стрічати ся з баном. Промови заст. бурмістра не було чути серед страшних криків. Бан відповів коротко, що прибуває з найліпшими намірами і додав, що не дасть ся звести тим, які кричать. Потім хвильку бан постовав і з іронічним усміхом дивив ся на товпу народа. З тяжким трудом перетиснули ся достойники з баном до приготованого позову. Бан не хотів зпершу всідати до критого позову, але що отвертого небуло, тому мусів поїхати тим, що був. Демонстрації в місті тривали цілий вчерашній день. В кількох місцях прийшло до бійки з поліцією, яка ужила шабель. Многo осіб ранено, а ще більше арештовано.

— **Реформи духовних шкіл в Росії.** Комісія священників-депутатів, яка обмірковувала бюджет синода, робить пропозицію не брати надалі зі всіх церков грошей на духовні школи. Вони кажуть, що й без сего церкви платять багато податків, а на прикрасу церковну лишася обмаль грошей. На думку депутатів, народ, даючи останні копійки в церкву, певен, що вони підуть на місцеві церковні потреби, а не на різні петербурскі інституції, з яких єму користі нема ніякоїсенької. Осъ черезъ що священники-депутати, як повідомляє „Русь“, радять негайно взятись до реформи шкіл духовного відомства і поставити справу так, щоб сам скарб давав гроші на єї школи.

— **Галицький кацап бандитом.** Оноді в полудне станув перед російским консулом Пустошкіром у Львові якийсь мужик і заявив, що єго вислали російскі революціонери до Львова і поручили убити консуля. На доказ показав чорну кульку, якою то немов мали вильосувати его до виконання замаху. Він однак не робить сего і просить консуля, аби его вислав, куда хоче, лишне не до Росії, бо там би его убили. Консуль послухав, казав прикликати поліційного агента і вислав недоспілого замаховця до поліційних арештів. В поліції показало ся, що мнимий російскій терорист є галицької кацапської породи, називає ся Сенько Тарчин, має літ 27 і є го-сподаром в Жидачівчині. Він приїхав до Львова, старати ся о позичку, а коли єї не достав пішов до корми на горівку. Там намовив его якийсь панок, відограти ролю російского революціонера, а тим чином він придбає собі у консуля ласку і гроші. Тарчинови прийшло се легко, бо бував в Росії на роботі і уміє

говорити по російски, но і зачисляє ся до кацапів. Тарчина відослано до вязниці під замітом наміреного вимушення.

— **Судова розправа** в справі події в Горукку відбуде ся дня 3. лютого в стрійскім суді.

— **Скільки хліба вивозить ся з Росії.** „Гол. М.“ пише, що від 9. до 15. грудня з головнійших міст російської держави вивезено за кордон 4,843.000 пудів ріжного хліба: пшениці 1,678.000 п., жита 150.000 п., ячменю 1,941.000 п., вівса 444.000 п., кукурузи 630.000 п. Вивезений за сей тиждень хліб йде в такі держави: в Англію 817.000 п., в Німеччину 107.000 п., у Францію 311.000 п., в Італію 95.000 п. та в инші краї 75.000 п.

— **Голод серед башкірів.** Земска організація має певні відомости про страшне бідованє башкірів в оренбургскім повіті. Там панує справжній голод. Башкірці вже давно не мають хліба, а харчуют ся беріскою та всякою мішаниною.

— **Тривожні звістки.** „Русь“ переказує, що загально-земска організація в Росії останніми днями має дуже невтішні вісти з голодних країв. Через те, що хліба не вистачає, а ціна на него страшенно йде в гору, починає ся заколот серед голодного люду. Найбільше неспокійно на Уралі. В повіті троцькому у вільнській губернії голодний заколот почав виявляти так остро, що справник сподівася єя незабаром голодного бунту. Подібні звістки надходять з багатьох сіл самарської та саратовської губерній, де людність дійшла до розпуки, знесилена цілим рядом голодних років. На одній стайції лібаво-роменської залізної дороги виник голодний „башкський бунт“. Баби збіглись до купи з близьких сіл, не дозволяли накладати у вагони хліб, запродалий та призначений до вивозу. Прийшли стражники та розігнали селянок.

— **Катастрофа в театрі.** Телеграми з Нового Йорку доносять, що в Босштатн підчас кінематографічного представлення в тамошнім театрі вибух пожар. Театр був переповнений, а не мав відповідно уряджених виходів. На крик тревоги весь метнуло ся до утечі. Купи повалених людей загатали виходи, так що від огню, диму і удушєня згнуло около 300 осіб. Доси витягнуто 167 трупів.

— **45 степенів морозу.** Сибірскі поїзди приходять у Москву дуже спізнєні і зовсім вкриті кригою. Виявилось, що на півночі 45 степенів морозу і паровики не мають де набрати води, бо на більшости стайцій замерзає вода в водозбірнях.

— **Слідство проти ватаги вломників** в Васіньскім на чолі веде львівска поліція і на основі зізнань увязнених арештує що раз нових спільників. Доси сидять вже в арешті: Васіньскій і его жінка, Устенський і его жінка, золотар Тітель і его жінка; челядники Устенського Сьвітліх і Міхальський, дозорець вязниць Вальох і его жінка а в Празі Адамський і відставлений туди в Коломиї хорист руского театру Костур. Жінку Васіньского, Володиславу, арештували сими днями агенти львівської поліції в Ярославі; она приїхала там була перед тижнем із Самбора і замешкала у торговельника безрогами, Маслянки, котрого знала з давнійших часів, бо Васіньскій вів з ним до силки різницький sklep. При Васіньській знайдено лиш 480 К а в єї пакунках дуже елєгантну гардеробу дамску і мужєску. Рівночасно з Васіньскою арештовано в Самборі Марію Вальохову, жінку дозорця львівської вязниці суду карного, у котрої через якийсь час перебувала Васіньска перед своїм виїздом до Ярослава. В помешканю Вальохової знайдено висланий Васіньским з Праги куфер, котрого поліція доси надармо шукала. По тих двох арештованях зажадала поліція також арештованя дозорця вязниці Вальоха, бо він перед кількома місяцями допоміг Васіньскому. Шварцерови і Шитурови втечи з вязниці львівского карного суду краєвого. Наконєць арештувала поліція ще й Василя Подруцкого, котрий свого часу був засуджений за крадіж у фабриці братів Вчелаків на кілька літ вязниці. Подруцкого підозріває поліція, що він

стояв у зносинах з Устенським а посередно також з Васінським. Васінська, переслухувана на поліції, зразу виширала ся, мов би она знала о вчинках свого мужа, пізнійше однак признала ся, що знала о вломі Васінського до банку кредитового в Перемишлях, до руского Тов-а (урядників і священників у Львові, до контори виміни Машлера в Тарнові а також і до того, що разом з мужем була в Празі. Она признала ся однак лиш до того, о чім вже знала, що й муж єї признав ся. Дальше слідство виказало, що знаряди до вломів виробляв для Васінського Устенський і що він був головним доставником вломників і їх спільником в добичи. До помешканя директора руского театру у Львові, котрому вкрадено 1000 К, добув ся Васінський спільно з Шпатуром і челядником Устенського Сьветліком. Наконець 13 літня донька Вальхової викрила, що Васінський зі спільниками вломив ся до каси податкової в Калуші. Вчора дізнала ся поліція про властиве назвище Васінського. Він називає ся Едмонд Сьвєтуцький, походить з Лоди, де був мельником і пекарем. Зсуджений за бандитизм на три літа в'язниці, утік до Відня і там заложив робітню капелюхів. Однак небагом покинув Відень і перебував в Стрию, Львові, Тарнові, Чернівцях і по інших містах, де допускав ся вломів до кас. Адамского і Костура вислано вчора з Праги до Львова.

Оповіді.

— Дальший репертуар руского театру в Коломиї. (Саля Каси шадничої. Початок 7½ вечером. Білети продає „Народна Торговля“ а від год. 5. вечером в день представлення каса театру).

В п'ятницю дня 17. с. м. „Катерина“ опера в 3 діях Аркаса.

В суботу дня 18. нема представлення.

В неділю дня 19. с. м. „Серед бурі“ історична драма зі співами в 5 діях Б. Грінченка.

— Театр аматорів львівського „Сокола“ виставить в неділю дня 19. с. м. „Учителя“ драму в 3 актах Ів. Франка. Початок точно о год. 7. Саля власна ври ул. Рускій ч. 20 (дім „Дністра“).

— Великі вечери з танцями уряджує тов-о студ. політехніки „Основа“ у Львові в салі „Нар. Дому“ в четвер 6 лютого. Стрій для пань вечерковий, для мужчин балевий. Поч. о 9. год. Вступ за запрошенем від особи 5 К, від родини з 4 осіб 16 К, галерия 2 К. Музика військова 80. п. п. Часть доходу призначена на бурсу Р. Тов-а педаг. у Львові.

— Товариство „Жіноча громада“ в Бережанах устроює дня 19. січня в салі „Наді“ о год. 8. вечером товариські сходиви попереджені відчатом. Читати буде п. Франц Коковський збірку своїх новель. По відчиті відбудуть ся танці. По запрошеня мож звертати ся до д. Фр. Коковского в Бережанах ул. Жигмонтівська ч. 12. Дохід призначений на селянську бурсу в Бережанах.

— Іменована. Президия гал. краєв. дирекції скарбу іменовала канцелярний офіціяла Генр. Ясінського, канц. адюнктом в IX кл. рангів, а канцелістів: Ярослава Поколінського і Йос. Камінського, канцелярними офіціялами в X кл. рангів для галицьких скарбових властей.

Посмертні оповістки.

— Іван Левицкий, радник двора, краєвий інспектор середних шкіл, відзначений ордером залізної корони III кляси, почетною медалею за 40-літню службу, папскою відзнакою „Pro ecclesia et pontifice“, почетний горожанин м. Бучача, упокоїв ся по довгій і тяжкій недузі дня 15. с. м. у Львові в 64. році життя. Пехорони будуть дня 17. січня о 2. год. по пол. з дому при ул. 3. Мая ч. 2 на Личаківський цмянтар. В. е. п.!

— О. Густав Дроздовський, парох в Кийданцях, збаражского деканата, наділений крилошанськими відзнаками, упокоїв ся дня 1. с. м. в 54. році життя, а в 30. р. священства: В. е. п.!

Телеграми

з дня 16. січня.

Париж. З Мадриду доносять: Зачувати, що Мулей Гафід вислав до всіх держав підписаних на договорі в Альжезірас ноту, в котрій просить, щоби єго призначено султаном і покликуює ся на проклямацію в многих містах марокканських. Франція, Англія і Іспанія поки, що не думають відповідати на ту ноту.

Мадрид. „Heraldo“ нотує чутку, що кружляк іспанський, котрий відплив до Рабару, везе запечатане порученє для іспанського посла в Тангері, щоби предложив султанови Абдул Азісови перевезенє єго до Тангера, де був би безпечнійший.

Новий Йорк. З Токіо доносять, що міністри скарбу і комунікації виступили з кабінету. Також президент кабінету подав ся до димісії, але єї не прийнято. Кризу ту викликала ріжниця поглядів межі міністрами.

Вігозба го милосердних сердець.

Круглі сироти в числі девяти душ по офіціялі судовім, Русніні, пригадують ся ласкавій памяти ВП. Земляків і просять о присилку на руки Адміністрації „Руслана“ підмоги на закушно топлива та найпотрібнійших средств поживи.

НАРОДНА ГОСТИННИЦЯ

Готель, реставрація і казарня — ріг ул. Сикстуской і Косцюшка у Львові.

Приїхали дня 15. с. м.: Зофія Калитовска, Рияшів; Аркадія Гургулова, Рогатин; о. Ленчик Йосиф, Яблінка вижна; Володимир Нароцький, Бережани; Семен Придепа, Селиска; о. Ілля Куаів, Городише; Андрей Карпінський, Дорожів; о. Теофіль Корчинський, Витків новий; Семен Пасічний, Томашів; о. Епифаний Роздольский, Снява; о. Григорій Гайванович, Яблонів; Іван Васюта, Хлопятич; Йосиф Баслядинський, Сасів; др. Юліян Евген Олесницький, Стрий.

Colosseum

в пасажи Германів

при ул. Соняшній у Львові.

Нова сензацийна програма.

від 16. до 31. січня 1908.

Щоденно о год. 8. вечер представлень. В неділі і свята 2 представлення о 4. год. по пол. і о 8. год. вечером. Що п'ятниці High-Life представлень. Білети вчаснійше можна набути в конторі Пльона при ул. Кароля Людвика ч. 5.

Найбільший склад в краю

оригінальних машин до шитя і гафту, кравецьких і шевських та машин пончошковых.

Курс гафту безплатно.

Приймає до направи

машини до шитя всяких системів.

Цінники даром і оплатно.

ЙОСИФ ІВАНИЦКИЙ

механіх і спеціаліст

Львів, Готель Жоржа.

(10—10).

СОКІЛ Жутки набувати можна в „Сокільським Базарі“ у Львові і паперці і у всіх торговлях в краю.

При закупні товарів просимо покликвати ся на анонси нашої часописи!

! Кашель!

Хто любить своє здоровлє, той хоронить єго.

5245 нот. дол. свідочств доказує помічний вислід

Кайзер'а Brust-Caramellen

(Грудні кармельки) з трема соснами.

Випробовані лікарями і поручені проти кашлю, хрипки, катару, флегми, закатареня устної ями, дихавиці і коклюшу.

Пачка 20 або 40 сот.; Доза 80 сот. Дістати можна у всіх антиках і дрогуериях.

(12—24)

Працюйте і щазать.

Вкладки ощадности на 4% приймає Товариство взаємного кредиту

„Дністер“

стоваришенє зар. з обмеженою порукою у Львові.

Кожного дня (в годинах урядових перед полуднем) можна кожду вкладку назад відобрати.

Позички уділяє Товариство „Дністер“ на 6% за інтабуляцію; на кошти покрити дахівками на 5%. Силату розкладає ся до 10 до 15 літ; при 30 ратах піврічних вносить сата амортизаційна (на капітал і відсотки) 5 кр. 08 сот. від кождих 100 кр. позички.

Парцелянти на купно землі можуть в „Дністрі“ получити позики під догідними услівями.

Членами можуть бути тільки члени обєапечені в „Дністрі“.

З аєнів уділив „Дністер“ на публичні добродійні цілі квоту 37,275 корон.

Стан 31. грудня 1906:

Вкладки	2,561,541.81 К.
Позички уділені	2,512,635.62 К.
Удїли членські	193,659.52 К.
Цінні папери	138,534.20 К.
Фонд резервовий і інші	37,338.07 К.
Льюкації	267,364.04 К.

Купуйте землю при парцеляциях!

Ц. к. упр. гал. акц.

Банк Гіпотечний

Відділ депозитовий

приймає вклади і виплачує завдатки на рахунок біжучий, приймає до перехованя папери вартісні і дає на них завдатки.

Крім того впроваджено подібно як в інституциях заграничних т. зв.

Сховки депозитові. (Safe Deposits)

За оплатою 50 до 70 корон річно, депозитар дістає в сталевій касі панцирній сховок до виключного ужттку і під власним ключем, де безпечно і дискретно переховувати може своє майно або важні документи.

Під тим зглядом поробив Банк гіпотечний як найдогіднійш зарияженя. Приписи дотично того рода депозитів одержати можна безплатно у відділі депозитовім.

